

EVOLUȚII ȘI TENDINȚE PRIVIND DEFICITUL BUGETAR LA NIVELUL ȚĂRILOR
DIN UNIUNEA EUROPEANĂ

CZU: 336.27:061.1 EU

APETRI Anisoara Niculina*Conf. univ. dr., Universitatea Ștefan cel Mare Suceava, România**E-mail: anisoara_1978@yahoo.com*

Abstract: *Evoluțiile din ultimul deceniu evidențiază faptul că statele lumii se confruntă cu o creștere simțitoare a nivelului deficitelor bugetare ca urmare a implicațiilor crizei economice. Treptat deficitul bugetar a devenit un fenomen cu caracter de caracteristică a lumii contemporane. Scopul acestei lucrări este reprezentat de stabilirea cauzelor care duc la apariția acestui fenomen, a mijloacelor de finanțare a acestuia, precum și de a analiza o evoluție a nivelului deficitelor bugetare înregistrate de statele UE în perioada post-criză..*

Keywords: deficit bugetar, cauzele deficitului bugetar, finanțarea deficitului bugetar

JEL Classifications: E62, H6, J21.

1. Introducere

În ultimile decenii deficitul bugetar a devenit una dintre caracteristicile concludente ale economiilor naționale. Mai mult, se constată influențarea dimensiunilor sale. În ciuda acestui fapt, tot mai mulți sunt economiștii care contestă necesitatea echilibrării bugetului, susținând chiar necesitatea deficitului sistematic și folosirea lui în scopul realizării echilibrului economic.

Tema abordată coexistă bineînțeles cu numeroase curente pro sau contra acceptării unui sold bugetar negativ. Existența unui deficit bugetar vizează nu doar aspectele politice, dar și cele sociale, în vederea redistribuirii echitabile a bunurilor sociale și a distribuirii resurselor între generații. Nu este admisibil ca o generație să-și asume asupra sa riscurile exagerate, cauzate de generațiile precedente. Însă, echitatea distribuției deficitului bugetar între generații depinde de sistemul fiscal și sistemul de cheltuieli al statului. Economiștii ce pledează pro deficitul bugetar, explică necesitatea unei astfel de politici pentru întărirea economiei în condițiile dispariției încrederii în capacitatea guvernării.

2. Cauze care determină apariția și persistența deficitelor

În ultimii ani s-a acordat o atenție sporită dezvoltării unui concept adecvat de deficit, care să aibă capacitatea să surprindă impactul exact al politicii fiscal asupra economiei, odată cu acestea accentual a fost pus și pe cauzele care duc la apariția acestuia (Lekha Chakraborty, 2016).

Astfel s-au identificat mai multe cauze care conduc la apariția deficitului bugetar, printre acestea putem enumera: scăderea producerii de bunuri și servicii în cadrul economiei; realizarea unor anumite programe sociale poate conduce la creșterea cheltuielilor; creșterea activității în cadrul sectorului invizibil al economiei; majorarea cheltuielilor marginale ale producției sociale; emisiunea monetară în exces doar dacă aceasta nu este însoțită de creștere economică; constituirea unor bugete nerealiste, care nu se realizează conform realității concrete ale economiei.

Printre cauzele care întrețin nivelurile de difict bugetar pot fi identificate:

- *Nivelurile ridicate de evaziune fiscală legală* (de exemplu, întreprinderile care profită de reduceri de taxe fiscale și de impozite, alegând să plătească impozite declarate în țările cu taxe mici), reprezintă subiectul unor critici populare. Evaziunea deliberată a impozitelor este ilegală. În unele țări guvernele sunt mai puțin eficiente decât ar putea fi în ceea ce privește combaterea piețelor în care nu se plătește niciun impozit sau în urmărirea agenților care nu plătesc impozitul datorat.

- *Niveluri ridicate de inegalitate a veniturilor și a bogățiilor.* Unii economiști susțin că și societățile foarte inegale ajung la o situație fiscală înrăutățitoare pentru guvern. Angajații bogați sunt responsabili pentru impozitele mai mari într-un sistem progresiv (și contribuabilii de top din

Marea Britanie plătesc în mod evident un procent ridicat din totalul veniturilor), dar au și un stimulent să utilizeze toate schemele legale de evitare a impozitelor. În cazul în care milioane de oameni ar avea o slujbă remunerată slab și nesigură, mulți nu vor câștiga suficient pentru a plăti impozite mari și chiar mai mult ar putea să rămână dependenți de prestațiile sociale suplimentare, adăugând presiune asupra cheltuielilor guvernamentale.

- *Presiunile și fluctuațiile demografice* - pot afecta de asemenea poziția fiscală. De exemplu, o îmbătrânire a populației va determina o creștere a cheltuielilor guvernamentale pentru pensia de stat; o creștere a numărului populației (probabil stimulată de migrație) va exercita, de asemenea, mai multă presiune asupra guvernului pentru a finanța bunuri publice suplimentare.

- *Ineficiența guvernamentală*. Dacă sectorul de stat este mai puțin eficient în ceea ce privește furnizarea serviciilor publice, atunci va trebui să cheltuiască mai mult pentru a acoperii nevoile oamenilor (Wynnona, 2016).

Pentru reducerea deficitului bugetar statele au posibilitatea să apeleze și să aplice una din următoarele politici:

- *Reducerea cheltuielilor guvernamentale*. Guvernul își poate reduce cheltuielile publice pentru a reduce deficitul fiscal. În criza zonei euro, multe țări europene au redus cheltuielile guvernamentale pentru a încerca să reducă deficitele bugetare. De exemplu, Grecia, Irlanda și Spania au redus cheltuielile. Cu toate acestea, aceste reduceri de cheltuieli au contribuit la scăderea creșterii economice, ceea ce a dus la scăderea veniturilor fiscale și la creșterea datoriei. Aceste reduceri de cheltuieli au fost mult mai puțin eficiente în reducerea deficitului bugetar, deoarece aceste țări nu pot devaloriza euro, este un curs de schimb fix, nu pot urmări o relaxare a politicii monetare. Prin urmare, reducerile de cheltuieli au fost mai puțin eficiente în reducerea deficitului, dar au provocat și alte probleme economice.

Depinde de tipul cheltuielilor guvernamentale care se intenționează a fi tăiate. Dacă se reduc cheltuielile cu pensiile (de exemplu, se crește vârsta de pensionare), atunci este posibil să existe o creștere reală a capacității de producție. Dacă se reduc investițiile din sectorul public, va avea un efect negativ mai mare asupra cererii agregate și a ofertei economice. Prin urmare, tentația este ca guvernul să reducă beneficiile și pensiile, deoarece acest lucru poate reduce cheltuielile cu un impact mai mic asupra creșterii economice – însă va fi cu prețul unei inegalități crescute în societate.

- *Creșterea impozitelor*. Taxele mai mari măresc veniturile și contribuie la reducerea deficitului bugetar. Ca și în cazul reducerilor de cheltuieli, acestea ar putea determina scăderea cheltuielilor și ar putea duce la o scădere a creșterii economice. Din nou, depinde de momentul majorării taxelor. Într-o recesiune, majorările de taxe ar putea determina o scădere semnificativă a cheltuielilor. În timpul unei creșteri ridicate, majorările de taxe nu vor afecta cheltuielile la fel de mult. De asemenea, depinde de tipul de impozit care urmează a fi crescut.

- *Creșterea economică*. Una dintre cele mai bune modalități de a reduce deficitul bugetar ca procent din PIB este de a promova creșterea economică. Dacă economia crește, atunci guvernul va crește veniturile fiscale, fără a ridica impozitele. Cu creșterea economică, oamenii plătesc mai mult TVA, companiile plătesc mai mult impozit pe profit, iar lucrătorii plătesc mai mult impozit pe venit. Creșterea economică ridicată este cel mai puțin dureros mod de a reduce deficitul bugetar, deoarece nu este necesar să se mărească cotele de impozitare sau să reducă cheltuielile. Cu toate acestea, multe țări cu criză a deficitului fiscal sunt adesea blocate în recesiune.

- *Plan de salvare*. În anumite circumstanțe, țările pot fi eligibile pentru o salvare de la o organizație internațională, cum ar fi FMI. Acest lucru înseamnă că aceștia pot beneficia de fonduri temporare pentru a finanța lipsa temporară de lichidități. Bailout-ul poate reasigura investitorii și poate acorda țării mai mult timp pentru a face față deficitului. Un plan de salvare de obicei vine cu instrucțiuni stricte privind reducerea deficitului – acest lucru poate fi mai ușor din punct de vedere politic atunci când este impus din exterior. Condițiile de salvare pot fi extrem de controversate.

- *Mod implicit*. Uneori, țările ajung în stadiul în care nu își pot gestiona deficitul bugetar. Se poate spune că Grecia este foarte apropiată. Guvernul a încercat reduceri de cheltuieli și majorări de impozite, dar deficitul bugetar continuă să fie mare. De asemenea, consolidarea fiscală a provocat o depresiune economică.

3. Finanțarea deficitului bugetar

Finanțarea deficitului bugetar, în mod teoretic, se realizează prin două metode (Apetri, A., Et.all, 2014):

- emisiune monetară;
- împrumuturi.

Finanțarea monetară implică resursele băncii centrale, cu alte cuvinte emiterea de noi bani pentru a finanța deficitul bugetar. Cu toate acestea, putem considera că finanțarea monetară este folosită pentru a finanța deficitul bugetar doar atunci când guvernele forțează problema banilor prin punerea în circulație a mai multor bani ce sunt în mod normal necesari. În alt mod, guvernul oferă pe piață și stocul de bani care depășește suma justificată în mod obiectiv pentru a fi în circulație, ținând seama de proporțiile și caracteristicile economiei. Presupunând o creștere a ofertei monetare, în timp ce cantitatea de bunuri și servicii care fac obiectul tranzacțiilor este considerată invariabilă, emiterea de monedă fără acoperire reală pentru finanțarea deficitului bugetar are drept urmare, un nivel în creștere al prețurilor (Boariu, A., 2007, p.77).

Dacă resursele care rezultă din emiterea de monedă suplimentară pentru a acoperi deficitul bugetar sunt utilizate pentru finanțarea proiectelor de investiții care generează o creștere a producției, creșterea inițială a stocului de bani disponibil în circulație va avea ca echivalentă o creștere a cantității de bunuri și servicii obiect al tranzacțiilor, cu alte cuvinte a aprovizionării pe piața reală, iar creșterea nivelului prețurilor nu va deveni permanentă. Pe de altă parte, dacă resursele suplimentare sunt utilizate pentru a finanța cheltuielile de consum final, care nu determină o creștere ulterioară a PIB, creșterea nivelului prețurilor va fi de lungă durată, iar finanțarea monetară a deficitului bugetar va fi inflaționistă (Boariu, A., 2007, p.78).

În caz de instabilitate bugetară diferența de fonduri se acoperă prin credit public. Astfel, statul se poate împrumuta pe cale directă de la persoane fizice și juridice care au surplus de disponibilități fie prin intermediul băncilor, fie prin intermediul altor instituții specializate care atrag resursele disponibile existente pe piață și le plasează apoi statului pe intervale de timp determinate (Văcărel, I., 2007, p.468). Dacă se recurge la împrumutul de stat pentru finanțarea deficitului bugetar, se poate aprecia că piesa esențială care trebuie să stea la baza fundamentării deciziei este constituită de cerința ca „profitul” pe termen mediu și lung îndeplinit prin finanțarea cheltuielilor publice să fie satisfăcător de mare pentru a acoperi serviciul datoriei (Molănescu, G., Aceleanu, M., 2010, p.71).

4. Analiza privind evoluția deficitului bugetar în țările UE

Metodologia și date

Analiză deficitului bugetar din Uniunea Europeană a avut la bază folosirea unor metode statistice de centralizare și reprezentare grafică a datelor referitoare atât la nivelul nominal al deficitului bugetar cât și la valorile rezultate prin raportarea deficitului la PIB, date disponibile pe site-ul Institutului European de Statistică. În interpretarea datelor am avut în vedere criteriul prevăzut de Tratatul de la Maastricht. Astfel, conform tratatului statele membre s-au angajat prin Pactul de stabilitate și creștere (PSC) să nu depășească un deficit bugetar de -3% din produsul intern brut (PIB) și o datorie publică de 60% din PIB. Aceasta reprezintă componenta preventivă a pactului.

În cazul în care un stat membru nu respectă aceste limite, se pune în mișcare componenta corectivă a pactului așa-numita procedură aplicabilă deficitelor excesive (PDE). Aceasta implică mai multe etape – inclusiv posibilitatea unor sancțiuni – pentru a încuraja statul membru în cauză să adopte măsurile corespunzătoare pentru a remedia situația.

Rezultatele analizei

Datorită recesiunii deficitul bugetar a înregistrat creșterii în primii ani ai analizei, cele mai afectate țări au fiind Irlanda, Grecia și Marea Britanie. Conform datelor din tabelul nr. 1 se poate constata că, în 2011 cel mai mare deficit a fost înregistrat de Irlanda, care este urmata de Grecia, Spania și Marea Britanie

Tabel nr. 1. Deficitul/excedentul public la nivelul țărilor din UE în perioada 2011-2017

Țară/An	2011 mil. euro	2012 mil. euro	2013 mil. euro	2014 mil. euro	2015 mil. euro	2016 mil. euro	2017 mil. euro
Belgia	-15.651,9	-16.409,4	-12.310	-12.324,3	-10.179,6	-10.492,5	-4.523,2
Bulgaria	-812,8	-134,2	-151,5	-2.331,9	-726,2	106,8	470,6
Cehia	-4.469,1	-6.344,3	-1.968	-3.288,8	-1.023,8	1.281,4	3.062,4
Danemarca	-5.095,8	-8.885,9	-3.197,3	3.041,4	-3.997,9	-1.134,3	2.885
Germania	-25.863	-929	-3.967	-15.507,2	25.431,8	31.864,3	41.214,8
Estonia	193,1	-46,3	-32,2	134	14,2	-61,2	-66,1
Irlanda	-21.876,6	-14.105,3	-11.004,2	-7.061,5	-4.951,6	-1.422,2	-1.014,3
Grecia	-21.280	-16.951	-23.765	-6.460	-9.990	1.094	1.454
Spania	-103.214	-108.847	-71.687	-61.942	-57.004	-50.401	-36.233
Franța	-106.104	-104.043	-86.468	-83.941	-79.697	-75.939	-59.341
Croația	-3.485,7	-2.295,7	-2.311,3	-2.231,1	-1.535	-434,7	369
Italia	-60.232	-47.079	-46.893	-48.426	-42.567	-41.638	-39.691
Cipru	-1.122,1	-1.082,2	-930,9	-1.577,4	-236,4	58,9	343,6
Letonia	-870,1	-265,9	-264,6	-351,6	-330,8	15,6	-131,1
Lituania	-2.795,9	-1.049	-912,4	-225,8	-91,6	103	221,2
Luxemburg	221,4	152,2	453,6	662,9	710	855,7	839,2
Ungaria	-5.485,4	-2.387,4	-2.666,1	-2.743,6	-2.110,3	-1.892,6	-2.413,8
Malta	-164,6	-250	-185,4	-148,6	-104,2	101	436,6
Olanda	-27.572	-25.064	-15.497	-15.028	-14.019	2.573	8.014
Austria	-7.919,3	-6.975,5	-6.316,5	-9.092	-3.601,9	-5.622,5	-2.589,1
Polonia	-18.355,1	-14.452,6	-16.234,9	-14.498,1	-11.384	-10.002,3	-7.740,9
Portugalia	-13.006,1	-9.529,1	-8.245,2	-12.402,3	-7.917,8	-3.665,2	-5.709,4
România	-7.204,7	-4.891,1	-3.092,3	-2.012,3	-1.271,7	-5.050,4	-5.475,8
Slovenia	-2.461,7	-1.451,8	-5.319,4	-2.074,5	-1.109	-780,8	13,4
Slovacia	-3.020,7	-3.158,9	-2.017,4	-2.056,1	-2.150,9	-1.790,7	-884,5
Finlanda	-2.056	-4.362	-5.315	-6.597	-5.782	-3.867	-1.279
Suedia	-839	-4.156,8	-5.947,9	-6.752,4	822,5	5.516,3	6.070,3
Marea Britanie	-140.766	-169.421,7	-111.468,8	-124.160,2	-110.899,1	-71.172	-44.891,5

Sursa: elaborat de autoare pe baza datelor pe pe Eurostat

În același an se constată că România se află pe locul 8 în ceea ce privește nivelul deficitului bugetar. În anul 2012 Spania, Grecia, Franța și Marea Britanie rămân în fruntea țărilor cu cel mai mare deficit, la polul opus situându-se Estonia. Comparativ cu celelalte țări membre ale Uniunii Europene, în 2014 România se află în top 5 al statelor europene cu cel mai mic deficit bugetar fiind pe locul 3, după Lituania, urmată de Letonia. În anul 2016, 11 state membre ale UE: Luxemburg, Malta, Suedia, Germania, Grecia, Republica Cehă, Cipru, Olanda, Lituania, Bulgaria și Letonia au înregistrat excedente bugetare.

Ungaria, Portugalia, Spania și România au înregistrat în 2017 cel mai ridicat nivel al deficitului din UE determinat ca procent din PIB. Majoritatea statelor membre UE au consemnat un excedent bugetar: Malta, Cehia, Luxemburg, Danemarca, Suedia, Germania, Grecia, Croația, Cipru, Olanda și Bulgaria, iar Slovenia și Lituania au îndeplinit principiul echilibrului bugetar.

În 14 state membre ale UE, și anume Irlanda, Croația, Danemarca, Austria, Slovacia, Slovenia, Ungaria, Finlanda, Portugalia, Polonia, Italia, Belgia, Regatul Unit și România s-au înregistrat în 2016 deficite bugetare mai mici sau echivalente cu -3,0 % din PIB.

Începând cu anul 2012 se observă o îmbunătățirea nivelului deficitelor, economia țărilor prezentate începând să-și revină după criza ce a luat amploare în anul 2008. Atât Irlanda cât și Grecia, țări care au prezentat deficite foarte mari la începutul anilor de criză au în 2012 deficite mai mici cu peste 1 punct procentual față de anul precedent.

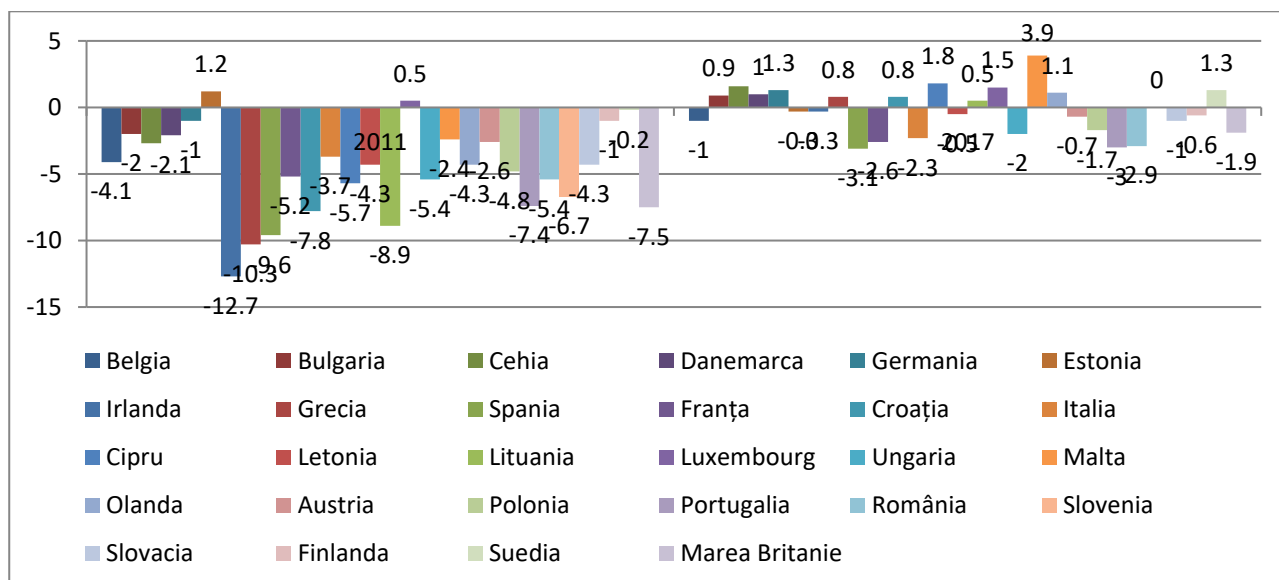
Tabel nr. 2. Deficitul/excedentul public în PIB la nivelul țărilor din UE în perioada 2011-2017

Țară/An	2011	2012	2013	2014	2015	2016	2017
Belgia	-4,1	-4,2	-3,1	-3,1	-2,5	-2,5	-1
Bulgaria	-2	-0,3	-0,4	-5,5	-1,6	0,2	0,9
Cehia	-2,7	-3,9	-1,2	-2,1	-0,6	0,7	1,6
Danemarca	-2,1	-3,5	-1,2	1,1	-1,5	-0,4	1,0
Germania	-1	0	-0,1	0,5	0,8	1,0	1,3
Estonia	1,2	-0,3	-0,2	0,7	0,1	-0,3	-0,3

ACCOUNTING AND ACCOUNTING EDUCATION IN THE DIGITAL SOCIETY

Irlanda	-12,7	-8	-6,1	-3,6	-1,9	-0,5	-0,3
Grecia	-10,3	-8,9	-13,2	-3,6	-5,7	0,6	0,8
Spania	-9,6	-10,5	-7	-6	-5,3	-4,5	-3,1
Franța	-5,2	-5	-4,1	-3,9	-3,6	-3,4	-2,6
Croația	-7,8	-5,2	-5,3	-5,1	-3,4	-0,9	0,8
Italia	-3,7	-2,9	-2,9	-3	-2,6	-2,5	-2,3
Cipru	-5,7	-5,6	-5,1	-9	-1,3	0,3	1,8
Letonia	-4,3	-1,2	-1,2	-1,5	-1,4	0,1	-0,5
Lituania	-8,9	-3,1	-2,6	-0,6	-0,2	0,3	0,5
Luxembourg	0,5	0,3	1	1,3	1,4	1,6	1,5
Ungaria	-5,4	-2,4	-2,6	-2,6	-1,9	-1,7	-2,0
Malta	-2,4	-3,5	-2,4	-1,8	-1,1	1,0	3,9
Olanda	-4,3	-3,9	-2,4	-2,3	-2,1	0,4	1,1
Austria	-2,6	-2,2	-2	-2,7	-1	-1,6	-0,7
Polonia	-4,8	-3,7	-4,1	-3,6	-2,6	-2,3	-1,7
Portugalia	-7,4	-5,7	-4,8	-7,2	-4,4	-2,0	-3,0
România	-5,4	-3,7	-2,1	-1,3	-0,8	-3,0	-2,9
Slovenia	-6,7	-4	-14,7	-5,5	-2,9	-1,9	0
Slovacia	-4,3	-4,3	-2,7	-2,7	-2,7	-2,2	-1,0
Finlanda	-1	-2,2	-2,6	-3,2	-2,8	-1,8	-0,6
Suedia	-0,2	-1	-1,4	-1,6	0,2	1,2	1,3
Marea Britanie	-7,5	-8,2	-5,4	-5,4	-4,3	-3,0	-1,9

Sursa: elaborat de autoare pe baza datelor pe pe Eurostat

Graficul nr.1. Evoluția comparativă a Deficitului/excedentului public în PIB la nivelul țărilor din UE în perioada 2011-2017

Sursa: elaborat de autoare

Analizând graficul nr 1 se poate observa că bugetele statelor din UE încep să se redreseze în anul 2013 față de anul precedent cu excepția Greciei care se prezintă deja în al 3-lea an de recesiune cu un deficit de 13%. Anul 2014 surprinde situația a 12 țări care au un deficit bugetar de peste 3% din care cea mai vulnerabila este Cipru care atinge un procentaj de 9%. În 2015 situația Irlandei este mai îmbucurătoare aceasta având un deficit de doar 1,9% comparativ cu anul 2011 în care acesta era de 12,7%. Față de anii precedenți, în anul 2016 se conturează un număr relativ ridicat de țări care sunt aproape de a îndeplini principiul echilibrului bugetar printre care se află Letonia și Bulgaria. Anul 2017 este cel mai favorabil an în ceea ce privește echilibrul bugetar cu doar două țări care depășesc 3% deficitul bugetar și anume Malta și Spania. Singurele state care îndeplinesc principiul echilibrului bugetar în anii supuși analizei sunt: Germania în anul 2012, Slovenia în 2017. Previziunile situiază România în fruntea țărilor cu cel mai mare dezechilibru financiar din UE. În celelalte țări se preconizează deficite bugetare sub limita de 3% din PIB, Estonia urmând să fie singura țară din UE cu echilibru bugetar.

5. Concluzii

Deși la nivelul UE prin Pactul de stabilitate și creștere statele membre s-au angajat să mențină un deficit bugetar sub 3% din PIB, foarte puține țări au reușit să țintească un deficit bugetar care să satisfacă această cerință. Problema aceasta a condus la declanșări de deficit excesiv împotriva țărilor în cauză, impunându-se reguli stricte urmate de sancțiuni în cazul în care acestea nu rezonau cu problemele lor și nu reușeau să le rezolve.

În condițiile actuale unele țări din UE trebuie să-și diminueze deficitele, iar modul în care reușesc sau nu să atingă acest deziderat depinde de politicile proprii de finanțare și reducere, astfel unele state pot alege să-și finanțeze deficitele prin sporirea taxelor, altele aleg să diminueze excesiv cheltuielile. Indiferent de modul în care acestea aleg să-și reducă deficitul, povara fiscală pe care o presupune acest aspect, este în general grea și dificil de acceptat de popor.

Deși metodele de diminuare ale deficitului bugetar sunt variate, de la creșterea fiscalității, la creșterea economică și împrumuturi, în aplicarea acestora trebuie să se țină cont de contextul în care se află economia respectivă pentru ca efectele să fie cele scontate. România fiind o țară care a avut dezechilibre mai mari la începutul crizei mondiale au fost necesare eforturi de ajustare mai mari decât în alte țări din regiune. Se poate aprecia ca la nivelul ajustării cumulate pe întregul orizont 2011-2017, cea întreprinsă de țara noastră este una foarte ambițioasă, iar performanța realizată în ceea ce privește corectarea dezechilibrelor este foarte bună (SFB, 2018-2020, p.18).

“Singura regulă corectă este că bugetul nu ar trebui să fie niciodată echilibrat, decât în momentul în care excedentul care frânează inflația este înlocuit de un deficit care înăbușă deflația.” Warren Smith (1969)

6. Bibliografie

1. Apetri, A., N., Grosu, V., Mates, D., Bostan, I., Socolic, M., Hlaciuc, A.M., (2014), *The analysis of evolution and financing policies of the budget deficit in Romania, in the period 2007-2012*, The Annals of the Stefan cel Mare University Suceava, Fascicle of The Faculty of Economics and Public Administration B+, volumul 14, ISSUE 1(19), ISSN 2344 – 3847, Nr. 1(19)/2014, Vol. 14, cod CNCSIS 825, pp.177-187, Available on the Internet http://www.seap.usv.ro/annals/arhiva/USVAEPA_Vol.14,Issue_1%2819%29,2014_content.pdf<http://www.annals.seap.usv.ro/index.php/annals> <http://www.ebscohost.com/titleLists/bsh-journals.htm>, <http://www.annals.seap.usv.ro/index.php/annals/article/view/684/641>
2. Apetri, A. N., Cibotariu, I.S., (2008), *The management of debt and the finance of the budgetary deficit*, The internațional Symposium Prospect for the 3thd millenium agriculture, Cluj, publicat în 8 Buletin USAMV-CN, 65(2)/2008 pISSN 1843-5246, eISSN 1843-5386, Buletinele USAMV, indexate in ISI proceeding - WEB of Knowle
3. Boariu, A., Bilan, I., (2007), *Inflationary effects of budget deficit financing in Contemporary economies*, Analele științifice ale Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași. Available on the Internet http://anale.faea.uaic.ro/anale/resurse/11_Boariu_A,_Bilan_I_-_Inflationary_effects_of_budget_deficit_financing_in_contemporary_economies.pdf
4. Lekha S. Chakraborty (2016), *Fiscal Consolidation, Budget Deficits and the Macro Economy*, Editura: SAGE Publishing India, p.13
5. Molănescu, G., Aceleanu, M., I., (2010), *Consequences of the Budget Deficit in the Current Crisis in Romania. Implications on the Labor Market*, Theoretical and Applied Economics Volume XVIII (2011), No. 2(555), pp. 59-74, <http://store.ectap.ro/articole/556.pdf>
6. Văcărel I., și colectivul (2007), *Finanțe publice*, Ediția a VI-a, Editura Didactică și Pedagogică, București, .
7. Wynnona Steyn, (2016), *The Budget's fiscal stance: The non-cyclical element may be a cause for concern*, (<http://www.econ3x3.org/article/budget%E2%80%99s-fiscal-stance-non-cyclical-element-may-be-cause-concern>) Accesat la data 25.02.2019.
8. Strategia fiscal bugetară a României pentru anii 2018-2022, www.mfinante.ro
9. www.eurostat.ro
10. www.mfinante.ro
11. www.insse.ro